

בש"פ 4922/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4922/22

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 20.6.2022 במ"ת 11523-02-22 שניתנה על-
ידי כבוד סגן הנשיא ר' כרמל

תאריך הישיבה: ג' באב התשפ"ב (31.7.2022)

בשם העורר: עו"ד ניר יסלוביץ, עו"ד קובי פלומי,

עו"ד קורל סיבני

בשם המשיבה: עו"ד מסעד מסעד

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 20.6.2022 (מ"ת 11523-02-22, סגן הנשיא ר' כרמל), אשר דחה בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 6.2.2022 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נגד העורר, הנסב על עבירות מין שעל-פי הנטען ביצע באחותה של אשתו לשעבר, קטינה ילידת שנת 2006 (להלן: המתלוננת), בחודש נובמבר 2019 או בסמוך לכך. כתב האישום ייחס לעורר עבירות של אינוס במשפחה, מעשים מגונים במשפחה, וכן הטרדה מינית.
3. העורר נעצר ביום 24.1.2022 ומעצרו הוארך מעת לעת. בד בבד עם הגשתו של כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי ביום 17.2.2022 הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה, ובית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר לבחינת האפשרות להעברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני.
4. ביום 30.3.2022, עוד בטרם הוגש תסקיר שירות המבחן, התקיים דיון בבית המשפט המחוזי. במהלך הדיון הגיש העורר חוות דעת מומחית מיום 15.3.2022, שנערכה על-ידי קרימינולוגית חברתית שיקומית ועובדת סוציאלית, במטרה להעריך את מסוכנותו (להלן: חוות הדעת). בחוות הדעת צוין כי ניתן להעריך שרמת המסוכנות המינית של העורר היא בינונית. עוד צוין כי העורר ביטא מצוקה כנה, הכרה מותאמת בבעיותיו ומוטיבציה אותנטית להשתלב בטיפול תוך שיתוף פעולה מלא. על רקע זה צוין כי ישנה חשיבות רבה לשילובו של העורר בטיפול שייתן מענה בתחום המיני והרגשי, באופן שעשוי להפחית את מסוכנותו, וכי ניתן לבנות עבורו תכנית טיפול ייעודית שתוכל לסייע לו בשינוי אורחות חייו ובשיקום עצמי.
5. ביום 10.4.2022 הוגש גם תסקיר המעצר בעניינו של העורר. שירות המבחן התרשם כי קיימים אצל העורר דפוסים מרמתיים, עוררות מינית גבוהה, וייתכן שאף התמכרות למין שאותה הוא התקשה לווסת במהלך השנים. לנוכח האמור, אף שירות המבחן ציין כי יש לשלב את העורר בטיפול אינטנסיבי לפוגעים מינית. עם זאת, הודגש כי העורר לא הביע רצון או הכרה בהשתלבות בטיפול, ולפיכך נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן הוסיף והתייחס לדפוסי חשיבה מעוותים מצד העורר, שבמסגרתם הוא מייחס למתלוננת הדדיות ואף פתינות. על רקע זה העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות של התנהלות פוגענית בתחום המיני. אשר לחלופת המעצר המוצעת, שירות המבחן התרשם כי המפקחים שהוצעו אינם מעורים דיים בחייו של העורר לאורך השנים, אינם ערים למוקדי הסיכון בעניינו, ואינם מהווים גורמים סמכותיים עבורו. בסיכומו של דבר, שירות המבחן סבר כי אין להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בפיקוחם, ואף המליץ על מעצרו עד תום ההליכים.
6. ביום 13.4.2022 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי, ובמהלכו ביקש העורר להורות על הגשתו של תסקיר משלים, שיבחן את ההליך הטיפולי שבו החל, כפי שתואר בחוות הדעת. בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, בהתחשב בכך שאין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה ולנוכח האמור בתסקיר. כמו כן, נקבע כי העורר יוכל להעביר לשירות המבחן מסמכים הנוגעים לטיפול שהוא משתתף בו, ולאחר מכן יוגש תסקיר משלים בעניינו.
7. ביום 4.5.2022 הוגש התסקיר המשלים, ובמסגרתו התייחס שירות המבחן גם לחוות הדעת. בתסקיר זה צוין כי בשיחה עם שירות המבחן העורר לא הביע כלל רצון להשתלב בהליך טיפולי ושלל בעייתיות בהתנהלותו טרם המעצר. עוד הובהר כי הגוף היחיד המוסמך לבצע הערכת מסוכנות על-פי חוק הוא המרכז להערכת מסוכנות. כמו כן שירות המבחן חזר על עמדתו לפיה העורר אינו מצוי בשלב המתאים לשילובו בטיפול ייעודי לעברייני מין. באשר לבחינת האפשרות להעביר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, שירות המבחן חזר על עמדתו לפיה המפקחים שהוצעו אינם

מתאימים לכך, והדגיש כי "מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מהווה תחליף למפקחים ראויים". לפיכך שירות המבחן נמנע גם בשלב זה מהמלצה על העברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

8. ביום 20.6.2022 בית המשפט המחוזי דחה את בקשתו של העורר לעיון חוזר בתנאי מעצרו ולהעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי ציין את קיומן של ראיות לכאורה לביצוע עבירות מין חמורות בקטינה בת משפחה והוסיף כי המתלוננת צפויה להעיד בזמן הקרוב. כמו כן צוין כי בעניינו של העורר הוגשו שני תסקירים שליליים של שירות המבחן, כאשר השני מביניהם בחן באופן ספציפי את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני. הודגש כי מהתסקירים עולה שהמפקחים המוצעים אינם מתאימים למלאכת הפיקוח, בשים לב לרמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהעורר.

9. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, העורר סומך את ידו על חוות הדעת וטוען כי בית המשפט המחוזי שגה בקבעו, על סמך התסקירים, כי הוא אינו מעוניין בטיפול. בניגוד לכך נטען כי פנייתו של העורר לגורם טיפולי עוד בטרם נפגש עם שירות המבחן, מלמדת על רצון כן ואמיתי להשתלב בטיפול. עוד נטען כי במסגרת התסקיר המשלים שירות המבחן לא בחן חלופה מרוחקת נוספת שהוצעה על-ידי העורר בעיר רמת גן. נוסף על כך, העורר כופר בהערכה לפיה נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה וטוען כי אף אם נשקפת ממנו מסוכנות מסוימת, הרי שניתן לאיינה בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני. העורר מוסיף וטוען כי קיימת חולשה ראייתית לכאורית הנלמדת מההתכתבות בינו לבין המתלוננת, שממנה עולה לשיטתו כי היא ציפתה להיפגש עמו, וזאת זמן רב לאחר המועד שבו לכאורה העורר פגע בה. העורר אף מציין את חלוף הזמן מאז ביצוע המעשים הנטענים בכתב האישום, ואת העובדה שאין לחובתו עבר פלילי. לשיטתו, כל אלו מצדיקים שינוי מהחלטת המעצר על דרך של העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

10. הדיון בפני התקיים ביום 31.7.2022. באי-כוחו של העורר הדגישו את פרק הזמן שחלף מאז האירוע שעליו נסב כתב האישום, אשר התרחש בסוף שנת 2019 והיה, לפי הנטען, אירוע יחיד ולא מתמשך. כן הודגש שהעורר נעדר פלילי וכן שהמתלוננת סיימה להעיד בהליך העיקרי. עוד נטען כי מסוכנותו של העורר היא ספציפית כלפי המתלוננת. באי-כוחו של העורר הוסיפו ועמדו על המרחק של המקום החדש שהוצע למעצר בפיקוח אלקטרוני ממקום מגוריה של המתלוננת.

11. מנגד, בא-כוח המדינה טען כי דין הערר להידחות, תוך הדגשת המסוכנות העולה מהעורר, הנלמדת מהמעשים המיוחסים לו בכתב האישום ומהתסקירים. אשר למהלך הדיון בתיק העיקרי, צוין כי כתב האישום כולל רשימה של שמונה עדי תביעה בלבד, וכי לצורך סיומה של פרשת התביעה נדרשים עוד 2-3 דיוני הוכחות לכל היותר, אשר לעת הנוכחית קבועים לחודש נובמבר 2022. כן צוין כי המתלוננת סיימה את מתן עדותה.

12. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבורה שדין הערר להידחות. נקודת המוצא לבחינת הדברים היא רמת המסוכנות הגבוהה של העורר, אשר נלמדת מכתב האישום ונתמכת בתסקירי המעצר בעניינו. דומה כי אין צורך להרחיב על החומרה היתרה של המעשים המיוחסים לעורר. די לציין בהקשר זה כי עבירת האינוס שבה, בין היתר, מואשם העורר, מקימה כשלעצמה עילת מעצר, אשר רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן ניתן להסתפק לגביה בחלופה (ראו: בש"פ 999/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 37 (8.2.2017); בש"פ 4924/20 זיתון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (26.7.2020)). בהודעת הערר ובדיון שהתקיים בפני, העורר לא הצביע על נסיבות מעין אלו.

13. הדברים אמורים ביתר שאת בהתחשב בתסקירי המעצר השליליים בעניינו של העורר, אשר לא צורפו להודעת הערר והוגשו לעיוני רק בדיון. כפי שצוין לעיל, שירות המבחן נמנע פעמיים מלהמליץ על חלופת מעצר, הן על בסיס התרשמותו מהעורר עצמו הן על בסיס בחינת המפקחים שהוצעו. כמו כן, שירות המבחן שלל השתלבותו של העורר בהליך טיפולי בעת הנוכחית. כידוע, בפסיקה נקבע לא אחת כי סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן תיעשה רק במקרים חריגים ובהתקיים שיקולים כבדי משקל לכך (ראו: בש"פ 5325/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (9.8.2021)). חרף טענותיו של העורר, לא התרשמתי ששירות המבחן נתפס לכלל טעות או שנפל פגם בהתנהלותו. בהקשר זה מן הראוי להבהיר כי בניגוד לנטען בערר, בית המשפט המחוזי לא הורה לשירות המבחן לבחון חלופת מעצר נוספת, אלא רק לבחון את השתלבותו של העורר בהליך טיפולי. עוד יוער כי עמדתו השלילית של שירות המבחן ביחס לחלופה שהוצעה מלכתחילה לא נסמכה על מיקומה כרכיב עיקרי, אלא על המפקחים המוצעים עצמם, כמו גם על מצבו ומסוכנותו של העורר. לפיכך, לא ברורה התועלת בהצגתו של מקום חלופה אחר, להבדיל ממפקחים אחרים.

14. לא למותר לציין כי בנסיבות העניין, משקלה של חוות הדעת שהגיש העורר הוא מועט. גם בהנחה שניתן ללמוד מחוות הדעת על רצונו של העורר להשתלב בטיפול, ברי כי לא ניתן ללמוד ממנה על הליך טיפולי שהחל להתנהל, כפי שנטען. יתרה מכך, וזה העיקר. מבלי להטיל דופי במקצועיותה של המומחית שערכה את חוות הדעת, הרי שהגורם הרשמי המוסמך לעריכתו של תסקיר מעצר כמובנו בסעיף 21א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 הוא שירות המבחן בלבד. על כן, ככלל, יש להעדיף את עמדתו של שירות המבחן על פני מומחה פרטי מטעם ההגנה (ראו: בש"פ 2076/19 מדינת ישראל נ' אבו רקייק, פסקה 13 (20.3.2019); בש"פ 4550/22 קיסליצין נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (12.7.2022)).

15. לבסוף, כמתואר לעיל, העורר סבור כי מוצדק לשנות מהחלטת המעצר בעניינו גם בשל כרסום נטען בתשתית הראייתית הנלמד, לשיטתו, מחלופת התכתובות בין העורר למתלוננת. משהסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, ומשלא הצביע על שינוי בתשתית הראייתית הלכאורית בעקבות עדותה של המתלוננת בהליך העיקרי, לא מצאתי כי יש בכך כדי לשנות מהקביעה בדבר קיומה של תשתית ראייתית לכאורית לצורך שלב זה של ההליך.

16. אשר על כן, אני סבורה כי בדיון דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר. מכלול הנסיבות, ובראשן מסוכנותו של העורר, מצדיקות לעת הזו את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח.

17. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, י' באב התשפ"ב (7.8.2022).

ש ו פ ט ת